

**MINISTER CZARNEK
UJARZMIA UCZELNIE**

**JAK ŚLAZAK
ŚLAZAKA OSZUKAŁ**

**WIELKA BRYTANIA
SEGREGUJE STUDENTÓW**

**BELGIJSKA KRÓLOWA,
CHOPIN I SZPIEG**

**MARIUSZ
KAMIŃSKI**

**FANATYK
BEZPRAWIA**

**Fundacja Dajemy
Dzieciom Siłę (FDDDS)
od 13 lat prowadzi 116 111
– telefon zaufania dla dzieci
i młodzieży.**

W tym czasie konsultanci odebrali ponad
1,4 miliona połączeń z wołaniem o pomoc.

Fundacja ponownie nie otrzymała dofinansowania na prowadzenie telefonu.
Ministerstwo Zdrowia unieważniło konkurs, bez podania przyczyny.

Telefon 116 111 potrzebuje Twojej pomocy!
Wejdź na: wspierajtelefon.pl

Niby-polityka

Jeśli coś nam w Polsce realnie się powiększa, oczywiście oprócz cen, to matrix, w którym żyjemy. Gdyby oglądać to, co się dzieje, jak film, można by pomyśleć, że fantazja poniosła reżysera, że pokazane wydarzenia są mało realne. Niestety, nie jesteśmy w sali kinowej. Żyjemy tu i teraz. I co mamy? Patrząc od góry. Niby-, bo bezobjawowy, prezydent Duda. Niby-, bo wadliwie obsadzony przez i pod dojną zmianę, Trybunał Konstytucyjny. Niby-, bo bezwolny w rękę Kaczyńskiego, premier Morawiecki. Niby-marszałek Sejmu Witek, która mimo wielu wpadek do historii przejdzie jako kosmitka, która o Katyniu czytała w podręcznikach sprzed 1939 r. Niby-marszałek Senatu Grodzki, którego kompromitują żenujące braki znajomości historii rodzinnego Szczecina i aktorstwo z epoki filmu niemego. Dorzucmy do tego niby-opozycję. Platformę, która nie chce przyjąć do wiadomości, że w tym składzie i bez innego programu niż chęć powrotu do władzy nic z tego nie będzie. Ma potencjał, są wyborcy, ale na taką ofertę zagłosują tylko z rozpacz. Co oczywiście nie wystarczy, by wywrócić dojną zmianę. A tym bardziej, by naprawić to, co już w państwie popsuto. I rozliczyć przestępców.

Z opozycją lewicową jest lepiej niż z PO. Coraz silniejsza, aktywniejsza i odważniejsza na dole, nie ma jeszcze reprezentacji politycznej na górze. Ale skoro są ciekawe

pomysły i oddolne inicjatywy, to rośnie fundament, na którym da się zbudować solidny gmach. Z mądrą, demokratyczną reprezentacją w parlamencie. Przyjdzie na to pora po komedii z połączeniem SLD i Wiosny.

Do tej matriksowej bańki, która wciąga kolejne instytucje i grupy społeczne, dopisują niby-poparcie Polaków dla naszej obecności w Unii Europejskiej. Wbrew sondażom, które pokazują, że stosunek Polaków do Unii jest ciągle entuzjastyczny, mam spore wątpliwości. Czy naprawdę taka melodia gra w ich duszach? Zasady i wartości, na których została zbudowana stara Unia, czyli prawo i demokracja, przyjęły się u nas tak słabo jak te najstarsze, typu kochaj bliźniego swego jak siebie samego czy gość w dom, Bóg w dom. Dla większości są to tylko słowa. Co mamy w praktyce? Wstyd pisać.

Jeśli coś przez te lata naprawdę w Polsce się zakorzeniło, to postawa opisana przez byłego premiera Pawlaka jako wyciskanie brukselki. Brać i nie kwitować. Czyli klasyczny ruch w jedną stronę. Jak nie będzie co brać, to nastąpi rozwód. Raczej nie aksamitny. Na wielkiego wroga, wokół którego dojna zmiana będzie potrafiła zmobilizować wielu ludzi, Unia nadaje się znakomicie. A obrońcy Unii? Bez złudzeń. Widzimy ich skuteczność przy innych sprawach. Paplaniną przynależności do Unii nie da się utrzymać.

JESIENNA PROMOCJA TRWA!

Kup za co najmniej 100 zł nasze książki na www.sklep.tygodnikprzeglad.pl Otrzymasz W PREZENCIE

PAKIET E-BOOKÓW POLSKI LUDOWEJ

Promocja tylko do końca października!

CYTATY TYGODNIA

KS. PROF. MICHAŁ HELLER, kosmolog

Dzisiaj Leibniz mógłby powiedzieć, że żyjemy w najlepszym z możliwych światów, który istnieje w najlepszym z możliwych wieloświatów. „Tygodnik Powszechny”

ARKADIUSZ WEREMCZUK, projektant mody

Rzeczy to dla mnie balast. Kiedy się go pozbywam, czuję się wolny. „Wysokie Obcasy”

BAKOWSKI

W NUMERZE

KRAJ

- 8 Fanatyk bezprawia**
Mariusz Kamiński, usłużny czy groźny?
- 12 Porażek nie widzę żadnych**
Nauka na czarnkową modłę
- 14 Czy powstaną uniwersytety
narodu polskiego?**
– rozmowa z dr hab. Joanną Hańderek
- 17 Fundusz (nie)sprawiedliwości**
Kto dotacji nie dostanie
- 20 Mafia Babiša i Jourovej doi Polaków!**
Gra Turowem się opłaca
- 24 Nie ma edukacji seksualnej.
Jest porno i seks w necie**
– rozmowa z Barbarą Baran
- 28 Oszustwo po (o)polsku**
Bo Ślązak zaufał Ślązakowi

ZAGRANICA

- 32 Toksyczna miłość**
Polskie zapatrzenie w Amerykę
- 36 Oksford dla wybranych**
Studenci po brexicie
- 40 Potęga bez militarnych aktywów**
Jak kanclerka rozbrajała Bundeswehre
- 44 Papiery Pandory**
Ilu znanych i bogatych omija prawo
- 46 Życie na popiołach**
La Palma pyta, co dalej

KSIAŻKI

- 48 Socjalizm tak, Solidarność nie**
Ewa Nowakowska
o micie komunizmu w Polsce

HISTORIA

- 50 Chopin i polityka**
Belgijska królowa
na konkursie pianistycznym

KULTURA

- 54 Kulturalia**
- 55 Opowieści z raj**
Abdulrazak Gurnah, głos naszych czasów
- 66 Imaginarium – sztuka**
Tomasza Sętowskiego

TECHNOLOGIE

- 56 Robot klasy olimpijskiej**
Elektroniczny sędzia się nie myli

OBSERWACJE

- 58 Ceramika lepiąca przeszłością**
– rozmowa z Katarzyną Ziomek vel Pepe

FELIETONY I KOMENTARZE

- 3 Jerzy Domański**
Niby-polityka
- 23 Jan Widacki**
Duszy polskiej stan nienadzwyczajny
- 27 Andrzej Romanowski**
Wizyta w Górkach Wielkich
- 35 Roman Kurkiewicz**
Mam gdzieś wolność słowa Ziemkiewicza
- 39 Tomasz Jastrun**
Pająk
- 53 Wojciech Kuczok**
Rzeźnia

24

KRAJ

NIE MA EDUKACJI SEKSUALNEJ. JEST PORNO I SEKS W NECIE

– rozmowa z Barbarą Baran

POTĘGA BEZ MILITARNYCH AKTYWÓW

Jak kanclerka rozbrajała Bundeswehre

CERAMIKA LEPIONA PRZESZŁOŚCIĄ

– rozmowa z Katarzyną Ziomek vel Pepe

Projekt okładki: Iza Mierzejewska

FOT. JACEK DOMIŃSKI/REPORTER

✉ Prekursorzy rasistowskiej rasy panów

Fragment książki Gregora Ziemera „Jak wychować nazistę” (PRZEGLĄD nr 38) nawiązuje do programu tworzenia dominującej, aryjskiej rasy i formowania nowego człowieka w hitlerowskich Niemczech. Jednym ze sposobów eliminacji ze społeczeństw osobników „słabych i z defektami” była sterylizacja kobiet, również tych zaliczających się do wrogów państwa.

Sterylizacja nie była wymysłem III Rzeszy, ojcem eugeniki, tj. nauki mającej na celu poprawę populacji za pomocą planowanej hodowli, w celu ulepszenia human race, był

bowiem brytyjski naukowiec sir Francis Galton. W latach 20. w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie, kontynuując tezy Galtona, podnosiły się głosy niepokoju z powodu zmniejszającej się populacji Anglosasów czystej krwi oraz rozrostu „ras upośledzonych”. Oto, co na temat praktycznego zwalczania inferior race pisze Nelson A. Denis w książce „War Against All Puerto Ricans. Revolution and Terror in America’s Colony”, Nation Books, New York 2015. „Ratowaniu rasy inteligentnych Anglosasów przysłużył się Sąd Najwyższy US, zezwalając w 1927 r., aby w stanie Wirginia dokonywano sterylizacji nieodpowiednich kobiet. Dziesięć lat później Prawem publicznym 136 zalegalizowano sterylizację w Puerto Rico nawet z powodów »niemedycznych«. Prezydent Calvin Coolidge napisał: »Portorykańczycy są biedni i zdeorientowani, bez nadziei na przyszłość, ignoranci, załamani przez biedę, chorzy, nierozumiejący, co stanowi wolny i demokratyczny rząd«. W Puerto Rico jedna trzecia wszystkich kobiet na wyspie została

wysterylizowana bez ich wiedzy”. Hitlerowcy nie wymyślili rasizmu. Uczyli się od najwspanialszej demokracji świata.

Wiesław A. Zdaniewski

✉ Z warsztatu Michała Głowińskiego

W niedawno wydanej książce „Tęgie głowy” Michał Głowiński pomija, jak od dawna ma w zwyczaju, fakty dla swoich twierdzeń niewygodne. Pisząc o habilitacji Jana Józefa Lipskiego, zapomniał dodać, że ten znany badacz twórczości Kasprowicza otrzymał tytuł doktora habilitowanego decyzją Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej w maju 1981 r. (szczegółową i uczciwą dokumentację tej sprawy daje Łukasz Garbal w książce „Jan Józef Lipski w Instytucie Badań Literackich”, str. 217-218). Tak samo, pisząc o rzekomej dintojrze na Irenie Maciejewskiej w 1968 r. po jej wystąpieniu z PZPR, pominął fakt, że nie tylko nadal prowadziła ona zajęcia dydaktyczne, ale również habilitowała się w 1976 r. i uzyskała stanowisko docenta.

Andrzej Lam

Celem ministra jest pacyfikacja nauczycieli

Kiedy słucha się wypowiedzi ludzi, którzy są dziś twarzami edukacji, Czarnka, Rzymkowskiego, to rzeczywiście chodzi nie o przekonanie do czegokolwiek pracowników szkół, ale tylko i wyłącznie o budowanie fałszywej narracji wobec szerokich rzesz wyborców: „Patrzcie, co za wredasy ci nauczyciele, my im przychyłamy nieba, a im wciąż za mało!”.

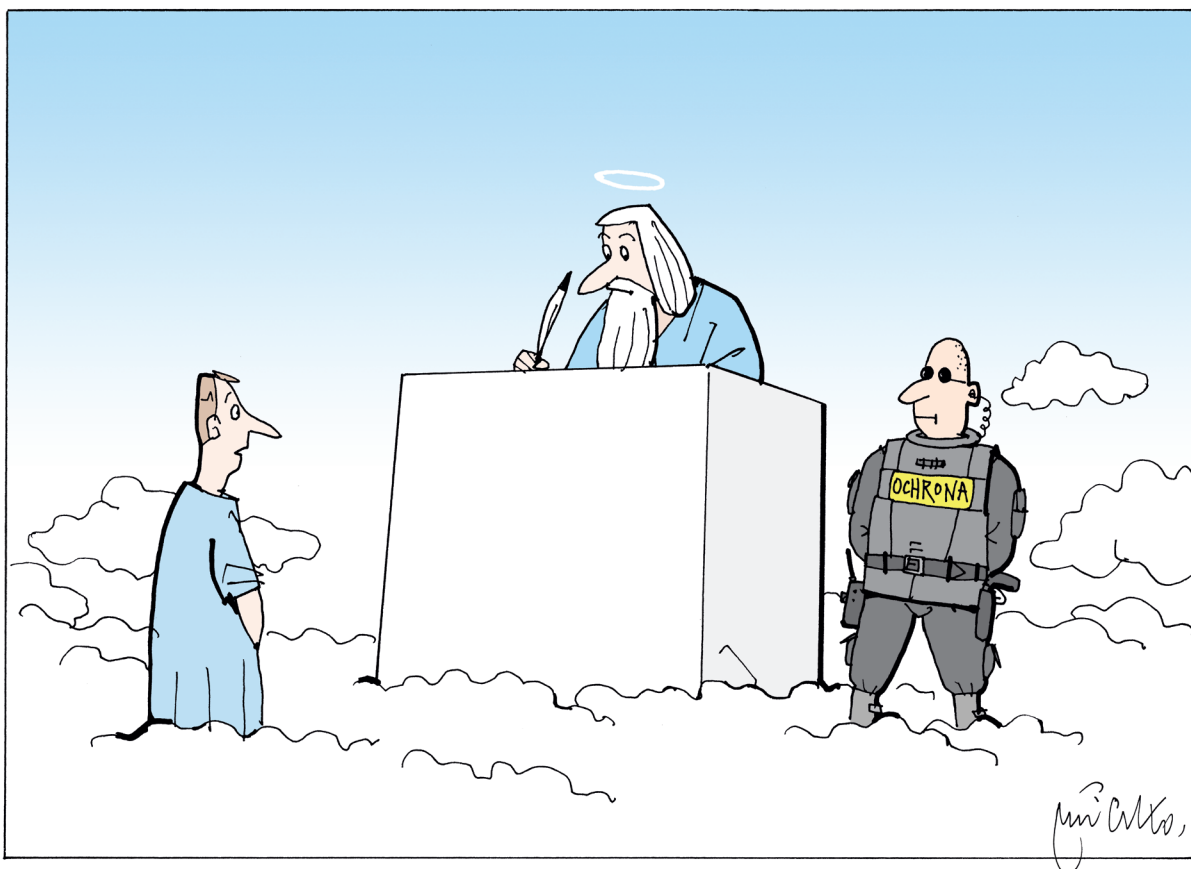
Jan

ZDJĘCIE TYGODNIA

Błogosławienie zwierząt domowych przed Świątym Dniem Zwierząt, Quezón City, Filipiny, 3 października 2021 r.

PYTANIE TYGODNIA

Dlaczego tak wielu Polaków wierzy w kłamstwa premiera?

WALDEMAR WITKOWSKI,
przewodniczący Unii Pracy

To, że jest premierem, dodaje mu powagi, tymczasem zwłaszcza o finansach publicznych czy inflacji opowiada typowe bajki. Tyle że my od dzieciństwa lubimy bajki, bo lubimy być troszkę okłamywani. Podobnie jest przecież z chodzeniem na lekcje religii czy do kościoła, gdzie słuchamy o różnych cudach. W wieku dojrzałym nadal lubimy wierzyć w nieprawdziwe rzeczy, o ile tylko czujemy się od tego lepiej.

DR RADOŚLAW S. CZARNECKI,
filozof i publicysta, Społeczne Forum Wymiany Myśli

Dlatego, że opozycja nie jest żadną alternatywą dla PiS. Nie mówię tu o Koalicji Obywatelskiej, której przekaz można sprowadzić do słów Agnieszki Holland o walce „o to, żeby było tak, jak było”, choć przecież to, co było, wyniosło do władzy PiS. Chodzi mi o to, że lewica nie stanowi żadnej siły i nie ma żadnego programu, który byłby czymś zupełnie innym niż reprezentowany przez PiS neoliberalizm pod flagą biało-czerwoną oraz promowany przez PO neoliberalizm pod flagami międzynarodowych korporacji.

Polacy wierzą premierowi także dlatego, że zgodnie z badaniami najmocniej w Europie wierzą w teorie spiskowe, a narracja rządu mówi, że nasz kraj jest uciskany przez wszystkich: Rosję, Niemcy, Brukselę, a nawet Czechy. Trzecim powodem jest zasięg państwowej telewizji, która w przeciwieństwie do głosu opozycji ma możliwość docierania do całego społeczeństwa, czwartym zaś to, że lewica nie ma swoich mediów.

WIESŁAW GAŁĄZKA,
dziennikarz, Dolnośląska Szkoła Wyższa

Może dlatego, że żyjemy w epoce kłamstw i przyzwyczailiśmy się do fake newsów? Może mamy niską świadomość obywatelską, która ma kluczowe znaczenie przy rozpoznawaniu kłamstw polityków? Może polityka jest nam w ogóle obojętna, co najwyższej szukamy w internecie potwierdzenia swoich poglądów? Winne są media, media społecznościowe oraz słabość opozycji, która skupiła się na rozgrywkach personalnych i dążeniu do statusu współuczestniczących we władzy, choć przecież nie ma nic do gadania. Opozycja nie wyciąga wniosków,

nie potrafi prowadzić pracy organicznej i pracy u podstaw, m.in. nad świadomością obywatelską społeczeństwa, nie dociera do ludzi młodych. I wreszcie nie umie w odpowiedni sposób przedstawiać kłamstw rządu, poza tym sama jest kojarzona z kłamstwami.

PIOTR KRZESZEWSKI,
czytelnik PRZEGLĄDU

Od 1055 lat mieszkańcy terenów dzisiejszej Polski są poddawani wpływowi – najpierw Rzymu, później Watykanu, a to kształtuje w mentalności „narodu” takie cechy jak posłuszeństwo, bezwolność, wiarę w to, czego nie ma, podatność na manipulację itp. W kierunku ten wpisało się PiS, w tym osoba pobierająca honoraria premiera. Z kolei zadaniem Zaleskiej, Piontkowskiego oraz Czarnka było i jest utrwalanie wiernopoddaństwa oraz podatności na kłamstwa, czemu służy obniżanie lub deformowanie wykształcenia. „Naród” będzie kupował ściemę tak długo, aż rządowi (czytaj: prezesowi) zabraknie pieniędzy na kolejne zanęty, kupowanie godności i wolności w zamian za drobne korzyści materialne.